

УДК 02(477)

МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ СФЕРИ: ІСТОРИЧНИЙ ЕКСКУРС ТА СУЧАСНІ РЕАЛІЇ

Сидоренко А.І.

Відокремлений підрозділ «Миколаївська філія
Київського національного університету культури і мистецтв»

У статті йдеться про запропоновані в різні часи моделі підготовки фахівців бібліотечно-інформаційної сфери і основні аспекти сучасної інформаційної бібліотечної освіти, визначені основні протиріччя та деякі шляхи їх подолання. Показана проблематика досліджень вищої бібліотечної освіти в Україні. Обґрунтовано потребу поєднання в університетській бібліотечній освіті теоретичної, практичної підготовки, медіаосвіти як необхідної умови формування конкурентоспроможних фахівців в умовах соціокультурних змін. Охарактеризовані особливості проектного навчання майбутніх бібліотекарів.

Ключові слова: бібліотечно-інформаційна освіта, модель підготовки бібліотекарів, бібліотечна парадигма, проектне навчання, Україна.

Постановка проблеми. Актуальним питанням в епоху соціокультурних змін суспільства є питання освіти. Важливою складовою в контексті сучасних реалій інформатизації суспільства залишається бібліотечна освіта, питання її реформування та вдосконалення в умовах безперервності підготовки фахівців бібліотечно-інформаційної галузі. Професійна дискусія щодо розвитку бібліотечно-інформаційної освіти сприятиме формуванню основних аспектів підготовки сучасних спеціалістів інформаційної діяльності, зокрема бібліотечної справи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Предметом досліджень професійної підготовки бібліотекарів стали: концепції вищої фахової освіти (О. Башун, В. Ільганаєва, О. Кашкарьова, Н. Кушнарєнко, В. Пашкова, Г. Саприкін, В. Скнар, М. Слободяник); безперервна фахова освіта (А. Бровкіна, В. Дригайло, А. Корнієнко, О. Матвієнко, Т. Павлуша, М. Сенченко, Л. Філіпова, І. Шевченко); концептуальні ідеї професійної бібліотечно-інформаційної освіти (А. Чачко, Ю. Трач); розвиток бібліотечної освіти в Україні (І. Конюкова); формування документологічної складової вищої бібліотечно-інформаційної освіти у сучасній Україні (Л. Демчина); розвиток вищої бібліотечної освіти у ХХІ ст. (В. Бабич, Н. Бачинська, Т. Новальська, Т. Павлуша, А. Соляник, О. Сербін, І. Тимошенко, Г. Швецова-Водка, Г. Шемаєва, Т. Ярошенко) та ін. Проте, тема вимагає подальшого усвідомлення у зв'язку з розвитком інформаційних технологій, зміни моделей підготовки спеціалістів бібліотечно-інформаційного середовища.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Наукова дискусія в сучасному бібліотекознавстві стосується таких аспектів: збереження здобутків українського бібліотекознавства в період трансформації бібліотечної освіти; поєднання у професійній підготовці теоретичних і практичних складників; подальше формування інноваційної моделі освіти, визначення критеріїв компетентності майбутніх спеціалістів тощо.

Мета статті – аналіз концепцій та моделей підготовки фахівців бібліотечно-інформацій-

ної сфери, запропонованих вітчизняними дослідниками.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Процес оптимізації підготовки бібліотечно-інформаційних спеціалістів визначається трансформаційними процесами соціокультурної сфери, станом розвитку бібліотечної теорії і практики, сучасними реформами вітчизняної освіти. Періодичний перегляд загальних функцій бібліотек, сутності бібліотечної професії, зміна середовища функціонування, ускладнення бібліотечних технологій пред'являють нові вимоги до особистості і професії бібліотечно-інформаційного працівника, що вимагає корегування освітнього процесу. Наявна система підготовки бібліотекарів у вищих навчальних закладах культури України в умовах інформатизації суспільства застаріла, відстає від міжнародних стандартів та світових тенденцій бібліотечної освіти, не враховує потреб бібліотек, залишається негнучкою, має слабку матеріальну базу для здобуття необхідних знань та навичок.

Українські дослідники та українські освітні заклади бібліотечного спрямування протягом останніх десятиліть пропонують концепції та моделі підготовки фахівців бібліотечно-інформаційної сфери, серед яких:

– Концептуальна модель колективу бібліотечного факультету Київського державного інституту культури під керівництвом В. Баби́ча (1991 р.) передбачала навчання фахівців за напрямками: універсальних бібліотечно-бібліографічних систем та галузевих бібліотечно-бібліографічних систем. Концепція передбачала підготовку бібліотекарів-соціологів, бібліотекарів-психологів, бібліотекарів-фондовиків, бібліотекарів-каталогізаторів, бібліотекарів-технологів автоматизованих бібліотечно-бібліографічних систем, бібліотекарів-бібліографів у галузі бізнесу, бібліотекарів-референтів, менеджерів бібліотечної справи та ін. [1].

– Концепція підготовки бібліотекарів колективу Харківського державного інституту культури під керівництвом професора Н. Кушнарєнко (1993-1994 рр.) була пов'язана з фор-

муванням професії документознавця-інформатолога [8].

– Концепція професора В. Ільганаєвої (Харківський державний інститут культури, 1996 р.) у своїй основі формується на новій парадигмі бібліотечної освіти, яка полягає у переході до підготовки фахівців згідно з основними рівнями соціально-комунікаційної діяльності, що відбувається в бібліотеці – документальним, інформаційним та когнітивним. Автором запропонована підготовка соціографів (бібліотекарів, що володіють технологіями інформаційного забезпечення), медіаторів (бібліотекарів-менеджерів інформаційних систем), когнітологів (бібліотекарів-аналітиків), текстологів (книгознавців-менеджерів книготорговельних організацій) [6].

– Освітньо-професійна модель професора Л. Каліберди (Київський державний інститут культури, 1997 р.). В її основі – комунікативна система «бібліотека – документ – інформація – споживач». До кожної складової системи були запропоновані нові навчальні дисципліни [7].

– Концепція кафедри бібліотекознавства Київського державного інституту культури під керівництвом професора А. Чачко (1998 р.) полягала в обґрунтуванні кваліфікаційних характеристик: «бібліотекар-бібліограф публічних бібліотек», «менеджер бібліотечних систем», «менеджер видавничої справи та книготорговельного судження» [15].

– Концепція професора М. Сенченка (Книжкова палата України, 1998 р.). Аналізуючи стан підготовки кадрів для бібліотек, автор відзначає, що було б доцільним зосередити підготовку фахівців для бібліотек, інформаційних центрів, архівів, видавництва, книжкової торгівлі, реставраційних відділів в одному багатопрофільному вищому навчальному закладі. «Це міг би бути Університет інформаційних технологій та бібліотекознавства, який здійснював би підготовку високоосвічених, високоерудованих фахівців, котрі б володіли однією з суміжних спеціальностей, знаннями в галузі інформатики і комп'ютерної техніки, здатних до управління інформацією...» [11]. М. Сенченко виділяє проблеми у підготовці таких спеціалістів: 1) більш високі вимоги до абітурієнтів та випускників; 2) необхідність визначити, що і як повинні вивчати студенти на факультетах бібліотечно-інформаційних систем. Серед підходів до вирішення проблеми підготовки спеціалістів, які б відповідали сучасним вимогам, автор відзначає: об'єднання бібліотечних факультетів з навчальними закладами, які готують спеціалістів у галузі комп'ютерів, баз та банків даних, нових інформаційних технологій; еволюційну перебудову в інститутах культури, яка забезпечить необхідні зміни без порушення існуючих традицій у підготовці бібліотечно-інформаційних фахівців [11].

– Концепція професорів Харківської державної академії культури В. Шейка та Н. Кушнарєнко (1999 р.), в якій обґрунтована необхідність зміни парадигми вищої бібліотечної

освіти та її концептуальних основ у контексті інновацій, гуманітаризації і комп'ютеризації навчання, наближення змісту і структури освіти до міжнародних стандартів, перегляд основних компетенцій майбутніх фахівців [17].

– Нова модель підготовки кадрів для бібліотечної галузі В. Загуменної (КНУКіМ, 1999 р.). Умови реалізації новацій моделі виокремлено автором через удосконалення змісту навчальних планів; впровадження новітніх технологій у діяльність бібліотек; удосконалення вмінь студентів у роботі з інформацією за допомогою комп'ютерних технологій; створенні ресурсно-інформаційних центрів для навчання студентів і отримання практичних навичок [5].

– Концептуальна модель професора М. Слободяника (КНУКіМ, 2000 р.). У моделі розкриті наступні складові: зміст освіти, спеціалізація освіти, інтенсифікація навчального процесу, особистісна орієнтація освіти [13]. Н. Бачинською відзначено, що майже всі з семи блоків «Змісту освіти», розробленого М. Слободяником, були впроваджені у навчальний процес КНУКіМ [2].

– Модель підготовки бібліотекарів професора І. Давидової (Харківська державна академія культури, 2004 р.). Автором обґрунтована зміна підготовки фахівців бібліотечно-інформаційної сфери від академічної – до технологічної і гуманітарної [3].

– Концептуальна та конкретно-дисциплінарна моделі документологічної складової підготовки бакалаврів і магістрів бібліотечно-інформаційного профілю України в умовах інформатизації та ступеневої освіти Л. Демчиної (Харківська державна академія культури, 2008 р.). Обґрунтовано, що в контексті системної документологічної підготовки бібліотечно-інформаційних кадрів України за умов ступеневої освіти інтеграційно-диференційний підхід набуває статусу методологічної основи, загальнонаукового методу пізнання і дидактичного принципу. Його застосування дозволило розглянути перспективи системної документологічної підготовки бібліотечно-інформаційних кадрів України за умов ступеневої освіти у двох основних аспектах: 1) як однієї з головних підсистем підготовки кадрів для документальної комунікації суспільства, як складової соціальної комунікації; 2) як системне утворення, що має не лише зовнішні зв'язки, але й внутрішню структуру, зумовлену системою загальнопрофесійних і спеціальних компетентностей, які мають набути бакалаври й магістри після закінчення вищого навчального закладу бібліотечно-інформаційного профілю [4].

– Інноваційна модель бібліотечної освіти професора Г. Шемаєвої (Харківська державна академія культури, 2013 р.). В основі моделі – трикутник знань: освіта – наука – інновації. Автором акцентується увага на трансфері знань як третій складовій моделі. Г. Шемаєва відзначає, що «ефективність трансферу знань залежить від рівня наукових досліджень та якості освіти» [18, с. 48]. На думку дослідниці.

«інноваційна модель бібліотечної освіти потребує створення Українсько-європейського бібліотечного центру трансферу знань; ...сприятиме зміцненню взаємодії між освітніми закладами та суспільством; привабливості бібліотечної професії [18, с. 48]. Особливої актуальності в рамках даної моделі бібліотечної освіти набуває визначення критеріїв компетентності та механізмів забезпечення якості вищої бібліотечної освіти в Україні [18].

– Культуроцентрична модель модернізації вищої бібліотечної освіти професора А. Соляник (Харківська державна академія культури, 2013 р.). Автором запропонована підготовка культуртрегерів – професіоналів бібліотечної, архівної, музейної справи. Відзначено, що діяльність культуртрегерів-професіоналів бібліотечної, архівної, музейної справи, письменників, журналістів, видавців – пов'язана із соціальною відповідальністю за наслідки розповсюджуваних у соціумі текстів культури (за схемою – відбір, інтерпретація, трансляція) [14, 39]. Для підготовки культуртрегерів А. Соляник виділяє міждисциплінарні курси мета-теоретичного рівня узагальнення: культурологія, ноокомунікологія, філософія інформації, еволюція інформаційної діяльності, інформаційна культура [14, с. 40].

– Модель бібліографічної підготовки фахівців спеціальності «Книгознавство. бібліотекознавство і бібліографія» професора Г. Швецової-Водки (Рівненський гуманітарний університет, 2013 р.). Автором сформований зміст бібліографічної підготовки бібліотекарів, зважаючи на сучасну структуру наукового бібліографічного знання. Запропонований необхідний мінімум дисциплін, серед яких: «Історія бібліографії», «Організація та методика бібліографічної роботи в бібліотеці»; галузеві бібліографічні дисципліни «Бібліографія суспільствознавства», «Бібліографія художньої літератури, літературознавства та мовознавства», «Бібліографія культури і мистецтва», «Бібліографія природознавства, техніки та сільського господарства», «Бібліографія дитячої та юнацької літератури». «Бібліотечне краєзнавство», а також «Іноземну бібліографію», «Електронну бібліографію», «Інформаційно-бібліографічні ресурси Інтернет», «Бібліотечно-інформаційне виробництво» та ін. [16, с. 73-74]. Г. Швецовою-Водкою відзначено, що «бібліографічна підготовка має складати не менше третини всієї спеціальної підготовки, забезпечити не тільки підготовку до виконання практичної діяльності бібліотекаря чи працівника видавничої чи книготорговельної справи, а й фундаментальну базу бібліографічної діяльності, незалежно від галузі її застосування» [16, с. 71].

– Модель бібліотечної освіти (модель формування знань та професійних компетенцій) кафедри книгознавства і бібліотекознавства Київського національного університету культури і мистецтв 2015 р. (з 2016 р. – кафедра інформаційної, бібліотечної та архівної справи). Фахівцями розглянуто та запропоновано:

створення перехідного навчального плану підготовки бакалаврів у галузі бібліотекознавства та книгознавства (перелік дисциплін поданий у публікації О. Сербіна та Т. Ярошенко [12]); нових навчальних планів; формування на базі потужних книгозбірень та сучасних бібліотечних консорціумів науково-освітніх комплексів (пропозиція Т. Ярошенко); створення умов для мотивації молодих спеціалістів; активного впровадження дисциплін, які б давали знання та вміння з формування, використання та управління електронними ресурсами, зі збереження цифрової інформації; створення електронних бібліотек, в тому числі через хмарні технології, дистантного обслуговування користувачів, сучасних комунікацій, архітектури інформації, наукометрії та бібліометрії, побудови сайтів та комунікації в соціальних мережах, технологій Веб 2.0; формуванні навичок у створенні відео, режисурі масових заходів, віковій педагогіці та психології, PR-менеджменті тощо. Важливим аспектом реалізації моделі можна вважати створення Експертної ради з питань формування змісту та методів навчання майбутніх бібліотекарів, впровадження Європейських освітніх стандартів та приведення змісту освіти майбутніх бібліотекарів до сучасних змін [12, с. 13]. Отже, «важливо не лише викладати студентам основи професії, давати їм певні знання у період університетської освіти, а й навчити вдосконалюватися протягом життя, розвивати творчі здібності та критичне мислення» [12, с. 13].

Ґрунтовний аналіз окремих концепцій модернізації вищої бібліотечної освіти здійснений професором Т. Новальською (КНУКіМ, 2013-2015 рр.) [9]. Вона відзначає, що активізація процесів європейської інтеграції, розвиток відкритого інформаційного суспільства зумовлює вироблення концептуальної моделі підготовки сучасного бібліотекаря та бібліотекаря майбутнього. «Університетам важливо не лише надати професійні знання, навички та вміння, але «навчити вчитися» (і здобувати знання впродовж життя), критично мислити, працювати в проектах, будувати соціальні зв'язки, розвивати здатність до креативності, лідерства, самоорганізації, тощо; здобути інші компетенції XXI століття» [9].

Ліквідувати протиріччя між потребою в удосконаленні підготовки бібліотечно-інформаційних спеціалістів і не розробленістю теоретичних основ побудови освітньої моделі, що відповідає вимогам сучасного реформування залишається першочерговим завданням, окремі складові якого вже реалізовані.

Провідні наукові школи (Київ, Харків) зберігають свої позиції щодо досліджень з бібліотечно-інформаційної освіти в Україні, що супроводжується формуванням концепцій та моделей бібліотечно-інформаційної освіти, переробкою навчальних планів, програм, паспортів компетенцій, введенням нової спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

У всіх концепціях та моделях бібліотечно-інформаційної освіти провідних вчених України

простежується динаміка інновацій, що обґрунтована певними соціальними змінами в Україні та трансформацією діяльності бібліотек в означений період. Усвідомлення диверсифікації бібліотечно-інформаційної професії, втрата чіткості у визначенні кваліфікацій випускників, посилення ролі системно-організаційних якостей спеціалістів, визначення їх компетенцій на різних рівнях підготовки, аналіз досвіду зарубіжних країн з означеного напрямку впливає на потреби подальшого визначення характеру знань, професійної діяльності бібліотекарів у змінному інформаційному суспільстві.

Сучасна бібліотечна освіта повинна бути ресурсом підготовки спеціалістів, здібних сприймати нові підходи в науці, технології, бізнесі тощо. Однієї з технологій освіти є проектне навчання [5]. Проектування в бібліотечно-освітній галузі орієнтоване на самостійну діяльність студентів – індивідуальну або групову. Так, в різні роки підготовки майбутніх спеціалістів бібліотечної сфери викладачами Миколаївської філії (нині Відокремлений підрозділ «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв») використовувалися наступні види проектів:

– Дослідницькі проекти, результатом яких є написання дипломських робіт (з 1975 р.), курсових і бакалаврських робіт, текстів доповідей на науково-теоретичні та науково-практичні конференції, підготовка наукових робіт на олімпіади та конкурси;

– Інформаційні проекти, спрямовані на збирання інформації про об'єкти, явища інформаційної та бібліотечної сфери, аналіз та узагальнення цієї інформації. Результатом таких проектів є презентації; наукові доповіді; статті студентів (під керівництвом викладача); обговорення на тематичних круглих столах, читальних об'єднаннях бібліотек, заходах молодіжної секції Миколаївської обласної бібліотечної асоціації; на навчальних предметних конференціях.

– Творчі проекти, формами представлення яких виступають проекти масових заходів бібліотек, буктрейлери, електронні бібліографічні покажчики, віртуальні книжкові виставки, проекти виставок-інсталяцій, веб-сайтів бібліотеки, макет електронної бібліотечної газети, тематичні бібліотечні проекти, ігрові проекти, проекти профорієнтаційних квестів з презентацією професії; інтерактивні вікторини тощо.

– Практично-орієнтовані проекти. Цей вид проектів орієнтований на інтереси учасників. Прикладом підготовки такого проекту є участь студентів спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» в Ярмарці ідей (Миколаїв, 2015 р., Миколаївська обласна бібліотека для дітей), на якій студентські проекти були «куплені» окремими бібліотеками України і впроваджені в практику їх роботи.

Таким чином, можна відзначити, що використання методу проектів у сучасній бібліотечно-інформаційній освіті дозволяє реалізувати особистісно-діяльнісний і особистісно-орієнтований підходи до освіти особистості. Ці підходи базуються на застосуванні знань і вмінь, отриманих під час вивчення різних фахових дисциплін на різних етапах навчання, інтеграції їх у процесі роботи над проектом. Новим підходам до розбудови вищої бібліотечно-інформаційної освіти в Україні сприятимуть формування професійних компетенцій спеціаліста бібліотечно-інформаційної сфери, таких як компетенції обробки і аналізу інформації, задоволення інформаційних потреб користувачів, зберігання, використання і управління бібліотечним зібранням (книжковий фонд, бази даних, спеціальні зібрання), маркетингу і просуванні бібліотечно-інформаційних послуг, технологічної інноваційності, а також креативного мислення, готовності до змін, здатності працювати в умовах ринку тощо.

Висновки з дослідження. Бібліотечно-інформаційна освіта в Україні повинна вийти на рівень формування універсального світогляду, бути здатною на засвоєння гуманістичного змісту предметних знань. «Нині надто важливо, щоб фахівець був готовий до відповідних змін, умов адаптуватися й креативно мислити» [18, с. 43]. Аналіз моделей підготовки фахівців бібліотечно-інформаційної сфери зазначив, що протягом десятиліть фахівці бібліотечної сфери створювали інноваційні до свого часу моделі підготовки, рекомендували і впроваджували нові фахові дисципліни, сприяли зближенню бібліотечної та інформаційної освіти на основі інформаційних технологій. Для формування векторів бібліотечно-інформаційної освіти важливим виступає поєднання глибоких гуманітарних знань, медіаосвіти, технології автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем, впровадження різноманітних форм навчання, зокрема проектних.

Список літератури:

1. Бабич В. С. До проблеми підготовки кадрів бібліотечно-інформаційної сфери / В. С. Бабич. – К., 1989. – 28 с.
2. Бачинська Н. Базові концепції модернізації вищої бібліотечної освіти в Україні / Н. Бачинська // Вісн. Кн. палати. – 2015. – № 3. – С. 32-35.
3. Давидова І. О. Бібліотечна освіта: зміна моделей підготовки фахівців / І. О. Давидова // Документознавство. Бібліотекознавство Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики: зб. матер. Міжн. Конф., 25-26 травня 2004 р., м. Київ. – К., 2004. – С. 194-196.
4. Демчина Л. І. Вища бібліотечно-інформаційна освіта в сучасній Україні: формування документологічної складової: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. наук з соц. комунікацій: спец. 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Л. І. Демчина; Харк. держ. акад. культури. – Х., 2008. – 20 с.

5. Загуменна В. В. Концептуальна модель підготовки сучасного бібліотечно-інформаційного фахівця / В. В. Загуменна // Вісн. Кн. палати. – 2001. – № 2. – С. 20-21.
6. Льганаєва В. О. Бібліотечна освіта в контексті еволюції системи соціальних комунікацій: автореф. дис. на здобуття ступеня д-ра іст. наук / В. О. Льганаєва; НАН України, Нац. б-ка ім. В. І. Вернадського. – К., 1996. – 409 с.
7. Каліберда Л. П. Бібліотечна освіта в Україні і проблеми її удосконалення / Л. П. Каліберда // Вісн. Кн. палати. – 1997. – № 2. – С. 13-16.
8. Кушнарченко Н. М. Нова концепція вищої бібліотеко-інформаційної освіти у ХДІК / Н. М. Кушнарченко, Т. М. Брагіна // Бібліотека у демократичному суспільстві: зб. матеріалів Міжнар. наук. конф., 21-23 лист. 1995 р., м. Київ. – К., 1995. – С. 55-57.
9. Новальська Т. В. Еволюція вищої бібліотечно-інформаційної освіти в Україні / Т. В. Новальська // V Львівський бібліотечний форум «Бібліотека – відкритий світ»: зб. матеріалів. – К.: УБА, 2014. – С. 32-35.
10. Савченко Л. О. Проектна діяльність у практиці вищої педагогічної школи / Л. О. Савченко. – Режим доступу: <http://scasree.com/6/post/2013/01/11.html> – Заголовок з екрана.
11. Сенченко Н. И. Проблемы библиотечного дела в Украине: наука, образование, информатизация [Электронный ресурс] / Н. И. Сенченко. – Режим доступа: <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea98/doc1/doc6.html> – Заглавие с экрана.
12. Сербін О. Аспекти реформування та вдосконалення сучасної бібліотечної освіти / О. Сербін, Т. Ярошенко // Вісн. Кн. палати. – 2015. – № 2. – С. 12-15.
13. Слободяник М. С. Концептуальні засади розвитку вищої бібліотечної освіти / М. С. Слободяник // Бібліотечна планета. – 2001. – № 1. – С. 23-24.
14. Соляник А. А. Культуроцентрическая модель модернизации высшего библиотечно-информационного образования / А. А. Соляник // Вісник ХДАК: зб. наук. пр. – Х., 2013. – Вип. 40. – С. 31-40.
15. Чачко А. С. Библиотекведение в человеческом измерении: монография / А. С. Чачко; Международная Академия Информатизации при ООН. Отделение «Библиоетведение». – К., 2000. – 144 с.
16. Швецова-Водка Г. М. Бібліографічна підготовка фахівців спеціальності «Книгознавство. бібліотекознавство і бібліографія» // Вісник ХДАК: зб. наук. пр. – Х., 2013. – Вип. 40. – С. 70-75.
17. Шейко В. Підготовка нової генерації бібліотечних фахівців: стан та перспективи / В. Шейко, Н. Кушнарченко // Вісн. Кн. палати. – 1999. – № 4. – С. 19-21.
18. Шемаєва А. В. Інноваційна модель бібліотечної освіти: перспектива реалізації // Вісник ХДАК: зб. наук. пр. – Х., 2013. – Вип.40. – С. 42-48.

Сидоренко А.И.

Обособленное подразделение «Николаевский филиал
Киевского национального университета культуры и искусств»

МОДЕЛИ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННОЙ СФЕРЫ: ИСТОРИЧЕСКИЙ ЭКСКУРС И СОВРЕМЕННЫЕ РЕАЛИИ

Аннотация

В статье говорится о предложенных в разные периоды модели подготовки специалистов библиотечно-информационной сферы и основные аспекты современного информационного библиотечного образования, определены основные противоречия и некоторые пути их преодоления. Выявлена проблематика исследований высшего библиотечного образования в Украине. Обоснована потребность объединения в университетском библиотечном образовании теоретической, практической подготовки, медиаобразования как необходимых условий формирования конкурентноспособных специалистов в условиях социокультурных изменений. Охарактеризованы особенности проектного обучения будущих библиотекарей.

Ключевые слова: библиотечно-информационное образование, модель подготовки библиотекарей, библиотечная парадигма, проектное обучение, Украина.

Sydorenko A.I.

Separated Subdivision «Mykolaiv Branch
of Kyiv National University of Culture and Arts»

TRAINING MODELS FOR SPECIALISTS IN LIBRARY AND INFORMATION FIELD: HISTORICAL EXCURSUS AND MODERN REALITY

Summary

The article describes the proposed training models for specialists in library and information field at different times and the main aspects of modern library and information education. The basic contradictions and some ways of overcoming them are determined. The problematics of research of higher library education in Ukraine is shown. The need to mix in university library education theoretical, practical training and media education as a prerequisite for the formation of competitive specialists under conditions of social and cultural changes is grounded. The features of project training for future librarians are described.

Keywords: library and information education, training model for librarians, library paradigm, project training, Ukraine.